

**Міністерство освіти і науки України
Інститут педагогіки НАПН України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
Черкаський національний університет імені Б. Хмельницького
Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського**

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**НАСТУПНІСТЬ У НАВЧАННІ
МАТЕМАТИКИ В УМОВАХ РЕФОРМИ
ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ:
РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

26-28 грудня 2022 р., м. Одеса

**Харків
2022**

*Друкується згідно з рішенням вченої ради Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(Протокол № 8 від 23 лютого 2023 року)*

Програмний комітет:

Акуленко І. А.	доктор педагогічних наук, професор (м. Черкаси, Україна)
Бурда М. І.	доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України (м. Київ, Україна);
Коваль Л. В.	доктор педагогічних наук, професор (м. Бердянськ, Україна)
Лов'янова І. В.	доктор педагогічних наук, професор (м. Кривий Ріг, Україна)
Матяш О. І.	доктор педагогічних наук, професор (м. Вінниця, Україна)
Онопрієнко О. В.	кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник НАПН України (м. Київ, Україна)
Романишин Р. Я.	доктор педагогічних наук, професор (м. Івано-Франківськ, Україна)
Скворцова С. О.	доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України (м. Одеса, Україна)
Тарасенкова Н. А.	доктор педагогічних наук, професор (м. Черкаси, Україна);
Швець В. О.	кандидат педагогічних наук, професор (м. Київ, Україна)
Шкільний О. В.	доктор педагогічних наук, професор (м. Київ, Україна)

Наступність у навчанні математики в умовах реформи загальної середньої освіти: реалії та перспективи: збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції, 26 – 28 грудня 2022 р. / Міністерство освіти і науки України, ДЗ «ЛНПУ імені К.Д. Ушинського» [та ін.]. Х.: Вид-во «Ранок», 2022. – 103 с.

До збірника увійшли результати наукових досліджень учасників науково-практичної конференції з міжнародною участю «Наступність у навчанні математики в умовах реформи загальної середньої освіти: реалії та перспективи» за такими напрямками: наступність та перспективність у формуванні математичних уявлень і понять дошкільників та першокласників; наступність у формуванні предметної математичної компетентності в початковій та базовій середній освіті; наступність у навчанні математики в базовій середній та профільній середній освіті; проблеми реалізації наступності у навчанні математичних дисциплін здобувачів фахової передвищої та вищої освіти; підготовка вчителя до реалізації принципу наступності у навчанні математики між різними рівнями освіти.

Для викладачів закладів вищої освіти, науковців, здобувачів вищої освіти.

ISBN 978-617-09-8127-1

Максимальна кількість учнів на занятті складає 15 гуртківців, допускається комбінування різного плану навчальних вправ та виконання домашніх завдань.

На допомогу приходять ще й те, що до 7-8 років довільна діяльність, яка організовується за допомогою уваги, легко вишповхується заняттями, які безпосередньо цікавлять дитину

Результатом такої проведеної роботи було те, що упродовж трьох місяців (вересень – грудень) увага та пам'ять учнів покращилася.

Зокрема, у процесі заняття учні були готові повернутися до попередньо виконаного завдання, охарактеризувати його зміст, відповісти на поставлені навчальні питання, застосувати одержані результати задачі до завдань, які містилися наприкінці заняття.

Наші спостереження тільки підтверджували проведені нейропсихологічні дослідження пам'яті учнів 7-8 років і показали, що окремі її параметри вносять значний вклад у формування та вдосконалення шкільних навичок

Оскільки нейронауками з'ясовано, що увага, короткочасна і робоча пам'ять, необхідні під час виконання ще й низки розумових операцій в умі, у свою чергу, складають основу умінь та навичок – складових математичної компетентності.

Список використаних джерел

1. Оклі Б. Навчитися вчитися. Як запустити свій мозок наповну. 3-тє вид. / пер. з англ. А. Замоцний. Київ : Наш формат, 2020. 272 с.
2. Павелків Р. В. Вікова психологія : підр. Київ, 2015. 469 с.
3. Романишин Р. Я. Теоретико-методичні засади формування обчислювальних навичок в учнів початкової школи: монографія. Івано-Франківськ : ТзОВ «ВГЦ «Просвіта», 2020. 424 с.

Н. П. Сірант

кандидат педагогічних наук, доцент

Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8075-1511>

e-mail: nelya0313@ukr.net

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ЯК ПЕРЕДУМОВА НАСТУПНОСТІ ТА НЕПЕРЕРВНОСТІ НА ЗАНЯТТЯ МАТЕМАТИКИ У ДОШКІЛЬНІЙ ТА ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ

У нинішньому освітньому середовищі відбуваються реформаційні процеси, котрі обумовлюють потребу рішення спільних соціально-педагогічних задач, до яких належить забезпечення наступності між прилеглими ланками освіти: дошкільною, початковою та середньою. Відповідно до чинного законодавства й нормативно-правових документів власне наступність належить до неодмінних домовленостей реалізації неперервності здобуття освіти, котра

значною мірою повинна забезпечувати згуртованість, взаємозалежність й узгодженість цілі, змісту, методів, форм навчання та виховання з урахуванням вікових особливостей здобувачів на поміжних ступенях освіти.

Процес співбесіди дорослих та однолітків займає відповідальне значення щодо формування досвідом розумової, креативної праці, навчанню толерантності, етичної поведінки для взаємопорозуміння й вступ здобувачів у соціум. Від ефективності й доцільності його педагогічної організації залежить чергова активність здобувача, його самоусвідомлення, змога самовираженню. Від так вагомої вага з цим приймають стосовно принципів наступності, перспективності навчання в дошкільному та освітньому закладах освіти [2, с. 286-295].

Визначальні науковці стверджують, що формування математичних компетентностей являється найважливішою складовою наступності дошкільної та початкової освіти .

Психолого-педагогічна бажання здобувачів до школи окреслює покращання, передусім виступає: зміст, форма й методи навчально-виховних робіт у закладі дошкільної освіти, водночас у навчанні їх математики. Нинішня сучасна початкова школа ставить перед першим класом навчальні результати, такі як: висока працездатність, складність форм розумової діяльності, сформованості морально-вольових якостей вже в дошкільному закладі освіти. Реалізація усіх цих побажань допомагає підвищувати рівень суцільної підготовки дитини дошкільної освіти її навчанню.

Підготовка його спроможна забезпечити засвоєння математики в закладі початкової освіти, черговий розвиток зацікавленості до математичної діяльності.

Тлумачення про «Розвиток математичних компетентностей» являються відносно складними, комплексними та багатоаспектними. Вони складаються із взаємозв'язаних й взаємообумовлених бачень відносно простору, форм, величин, часу, кількості, їх властивостей та відносин, котрі потрібні щодо уявлення в дітей «повсякденних» і «наукових» тлумачень.

До математичного розвитку дошкільнят відносять високі зміни пізнавальної роботи дитини, котра відбувається внаслідок формування елементарних математичних уявлень та пов'язаних з ними логічних дій. Математичний розвиток - значущий компонент у формуванні «картини світу» дитини.

Використання різноманітних дидактичних ігор допомагає у формуванні у здобувача дошкільної освіти певних математичних уявлень.

Під час гри дитина здобуває нові компетентності. Ігри, котрі допомагають у піднесенні сприймання, увазі, пам'яті, мисленню, розвитку креативних задатків, направлені на інтелектуальний розвиток дошкільника у повному обсязі [1].

Заклад початкової освіти покликаний допомагати здобувачам в цілому видавати свої задатки, розвивати ініціативність, самостійність, креативні здібності. Успішність виконання даного доручення залежатиме від

сформованості у здобувачів пізнавальних зацікавленостей у закладі дошкільної освіти. Щоб вирішити проблему розвитку пізнавального інтересу дитини потрібно використовувати засоби цікавості, ігри, створення нерутинних ситуацій на заняттях з математики.

Актуально застосовувати не тільки логіко-математичні знання, але й вміло застосовувати їх у різноманітних повсякденних ситуаціях, розважливо поводитися, видавати висотну пізнавальну активність, здогадливість, гнучкість мислення, самостійність суджень. І відповідно математичний аспект має бути традиційним та відпрацьованим у новітній дошкільній та шкільній теорії й практиці, саме логічні, математичні знання виступають новими та недостатньо задіяним. Саме застосування логічного мислення у математиці має таке ж значення, як граматики у мові.

Список використаних джерел

1. Вільхова О.Г., Шишова О.М. Педагогічні умови використання дидактичної гри у сенсорному вихованні дітей раннього віку. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/18719/1/6.pdf>
2. Ризванюк О.О. Наступність у навчанні. Вісник Львівського університету. 2014. Вип. 14. С. 286–295.

С. О. Скворцова

доктор педагогічних наук, професор,
член-кореспондент НАПН України,
Університет Ушинського, м. Одеса,
ORCID 0000 – 000 – 4047 - 1301
e-mail: skvortsova.so@pdpu.edu.ua

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПОСІБНИКА ДЛЯ 1 КЛАСУ ЗЗСО «МАТЕМАТИКА» СВІТЛАНИ СКВОРЦОВОЇ ТА ОКСАНИ ОНОПРІЄНКО

Навчальний посібник створено за Новим Державним стандартом початкової загальної освіти і Типовою освітньою програмою НУШ 1 (керівник О.Я. Савченко). Цей посібник, у вигляді навчального зошита вже має певну історію впровадження. Вперше, у 2011 році він апробовувався у пілотних класах, які впроваджували на той час нову методичну систему. Це був і Миколаївський муніципальний колегіум і школи Одеси та Одеської області, і Харків та Київської області та інших міст нашої країни. Після позитивних відгуків вчителів навчальні зошити були запропоновані і для використання у школах України. Багато вчителів навчає учнів за навчальними зошитами С.О. Скворцової та О.В. Онопрієнко ще з 2012 року, і навіть після видання підручників, все одно використовують навчальні зошити. Отже, цей навчальний